SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:224

av Cecilia Engström (KD)

Suicidprevention vid överskuldsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Kronofogdens proaktiva arbete med svårt skuldsatta ska samordnas med det suicidpreventiva arbetet och budget- och skuldrådgivningen, så att personer med allvarlig överskuldsättning och psykisk ohälsa eller suicidrisk tidigare kan få rätt stöd, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Överskuldsättning är inte bara ett ekonomiskt problem. Det kan få stora konsekvenser för människors hälsa, familjeliv och möjlighet att leva ett självständigt liv. Forskning visar på samband mellan överskuldsättning och psykisk och fysisk ohälsa samt en förhöjd risk för suicid.

I början av 2026 hade närmare 450 000 personer skulder registrerade hos Kronofogden, och det totala skuldbeloppet uppgick till omkring 154 miljarder kronor.

Samhällets stöd behöver därför se hela människan. Den som har fastnat i en långvarig och svår skuldsituation kan samtidigt behöva ekonomisk rådgivning, socialt stöd och insatser från hälso- och sjukvården.

Regeringen har tagit ett viktigt steg genom att ge Socialstyrelsen och Konsumentverket i uppdrag att stärka den kommunala budget- och skuldrådgivningen i syfte att förebygga psykisk ohälsa och suicid. Myndigheterna har konstaterat att ekonomiska och psykosociala perspektiv behöver integreras och att samverkan mellan berörda aktörer behöver stärkas.

Samtidigt har Utredningen om åtgärder mot långvarig skuldsättning föreslagit att Kronofogden ska få en mer proaktiv roll. Myndigheten ska kunna söka upp svårt skuldsatta personer som kan vara aktuella för skuldsanering och ge visst stöd i samband med en ansökan. Utredningen konstaterar att många långvarigt skuldsatta har psykisk ohälsa och att uppgivenhet och orkeslöshet kan vara hinder för att söka skuldsanering.

Det är en viktig utveckling. Men när Kronofogden får en mer aktiv kontakt med personer i mycket utsatta ekonomiska situationer bör även kopplingen till det suicidpreventiva arbetet vara tydlig.

Kronofogden ska inte bedöma eller behandla psykisk ohälsa. Myndighetens uppgift ska vara att inom ramen för sitt uppdrag kunna uppmärksamma när en person befinner sig i en särskilt utsatt situation och ha tydliga vägar vidare till kommunal budget- och skuldrådgivning, socialtjänst och hälso- och sjukvård när det behövs.

Kristdemokraterna vill att människor som hamnat i en svår situation ska mötas av ett samhälle som ser hela människan. Ekonomiska problem ska inte behöva utvecklas till hopplöshet och i värsta fall suicid.

Riksdagen bör därför uppmana regeringen att säkerställa att Kronofogdens mer proaktiva arbete med svårt skuldsatta samordnas med det suicidpreventiva arbetet och den kommunala budget- och skuldrådgivningen. Målet ska vara att personer i särskilt utsatta situationer tidigare ska kunna få rätt stöd och en väg ut ur både skuldsättning och mänskligt lidande.

Cecilia Engström (KD)